

MELIKA SALIHBEG BOSNAWI

LUTFI BOŠNJAK – OMAŽ SARAJEVU

Prefinjeni, bio bi tačan prijevod imena skladatelja, umjetnika na uudu i pjevača, kojem posvećujem ovo neoprostivo zakašnjelo – Hvala! Možda zbog rečena kašnjenja i nije sasvim slučajna izbor crvenog videa našeg stida kojim se boji zadocnjelo štovanje i zahvalnost čovjeku-strancu, čije prezime zvuči tako domaće: bosanski, bošnjački! Naše podsvijesti i sudbina uskladjuju se možda u virtualnom svijetu mnogo lakše nego u stvarnosti. Ili je tačnije pitanje: govori li u našim dubinama istina čak i kad se mora šutjeti?! Kao ova, na primjer: da nam je Lutfi Bošnjak ostao neznan jer nije bio s one (zalazeće) strane Sunca, koja je Bosni, i pravila, i vodila, i završavala rat?!

Lotfi Bouchnaq (Lutfi Bushnaq, Boushnak, Bouchnak) otkriva svijetu čudo arapske, tj. tuniske, egipatske, alžirske, stare andaluzijske, i druge duhovne glazbe, izrasle iz duhovnosti i tradicije Islama. Oplodjena i uvećana i uveličana silinom njegova vlastita umjetničkog genija, ona se upisuje u sadašnjost i budućnost svijeta, u misiji čijeg boljitka on sam je i UN-ambasadorom mira.

Ali avaj! bojim se da nisam sama u Bosni, ni Bošnjakinja ni ina, koja je (sve do današnjega dana) ostala potpunom neznaalicom glede njega. Bosna čije ime nosi u svom prezimenu nema ga u svojim medijima. Sarajevo, kojem je pjevao kad je ono ratno krvarilo, nije mu ponudilo ni svoje crveno srce, ni crveni tepih, ni slavu. Dapače; mediji u čijim se zrcalima, i komunističkim i demokratskim, Islam i Bosna i muslimani i Bošnjaci najčešće, i ratno i u dobima mira, ima da ogledaju samo crveno, nikad nam ništa nisu rekli o njem... Ili je ovaj pisac neupućen?!

Lutfi Bošnjak, transkribiramo li njegovo ime po Bosanskom, jeziku zavičaja njegovih davnih predaka iz doba osmanskih osvajanja, pjevao je Sarajevu okovanom ratom. No, koliko ja znam, to djelo kao da nije stiglo do cillja. Za ljubljani grad i Bosnu iz svog prezimena, za bh. arogantni žurnalizam - sarajevsku "treću (prijeteću) silu", za grubo otesane endjioe i varljive naše stranke, za «famu» i festivale crvenih tepiha..., Lutfi je je ostao potpuni neznanac. Ali je istina uvijek ta koja stiže, a laž ona koja nestaje! Istina je da je Bošnjak iz Tunisa pjevao ratnom Sarajevu svom svojom bosanskom, bošnjačkom, i ljudskom

dušom. I to je činjenica koju ničija zla volja ne može poreći!

Samo jedan član (ili čitava obitelj?), sugeriraju mi net izvori koje koristim, kretala se svijetom po diktatu davne osmanske/ottomanske imperijalne vojske, i udomila u Tunisu. Stoljećima poslije, u svijetu promijenjenih carevina i vojnih nemani, Islamski zapad, Magreb, šalje nam nazad, često kao izbjeglicu, i muziku Lutfijeva najboljeg glazbala: njegove nevjerojatne glasnice. Ali i zvuk drugih instrumenata i rima i ritmova islamskog Istoka, za kojima su se "pomamili" mnogi vrsni zapadni glazbenici. No, avaj! i nevrli vojnici, čijim milionskim žrtvama takodjer dugujemo omaž. Kad bi ovom griješnom piscu dostajalo snage da na svaki tužni poso na vrijeme, ili ikad, stigne. I svakoj pravdi upomoć!

PostScriptum: Ova stranica na mom webu zakašnjela je isprika našem Bošnjaku, tj. Bosancu, Prefinjenom – Lutfiju; isprika što sam tek danas, 14. prosinca 2016, saznala i za nj, i za njegovo pjevanje "Sarajevo", i njegovu umjetnost uopće.¹

Svestrani umjetnik, koji i piše i sklada i glumi za film, mada u filmu života nikad ne glumi ljubav, zaslužuje naše ispričavanje. On je autor "Pjesama Vizije" (koja nadilazi očinji vid). Dok pjeva, ja čujem kako u Lutfiju Bošnjaku jeca Bosna. (I Hercegovina, podrazumijeva se!).

---

¹ Čuda se dešavaju. Danas, 5.01.2016. imam poziv. Lutfijev glas! Ja sam Bosanac, kliče. Pozdravlja sve bosanske prijatelje. Imao je, kaže, 1994. ratni koncert na Koševu (zahvaljujuć, gotovo zaboravljenom, našem Harisu). Gdje li sam bila (po ratnom ili zadatku teško ranjenoga brata), pitam se, ali se još više pitam: zašto nikad nisam ništa ni čula ni pročitala o njemu po povratku, zar smo toliko bili zabavljeni jadom?! Ako ne tada, zašto ni riječi o njem u poratnom vremenu; kad su se ratni prijatelji pozivali na festivale, kad su se šakom i kapom djelila sarajevska srca, davale raskošne nagrade i odlikovanja, pisali članci, skupljali ratni dokumenti, kreirale fame i laudacia, kad su se izabranim imenima imenovali naši pozorišni trgovi (nekad Kaimievo imanje i tekija, ali koga briga u BiH, i u rodjenom mu Sarajevu, ko je bio tamo neki šejh?!)..., kad su se punile sehare naše ratne memorije po izboru onih... Čekamo te, na ljeto, ako Bog da! velim mu, puna nade!

SARAJEVO

Izvedba: LUTFI BOŠNJAK

Riječi: A. FATHI

Sarajevo, koliko još vremena treba proći
Koliko ga treba proći
Koliko puta treba da umremo
Pa da se život vrati..., da se život vrati

Sarajevo
Ničeg ove večeri
Osim snijega po krvi nevinih
koja oprašta grijeh, i žalopojki

Zar nema kraja ovom ludilu
Nije li vrijeme za dušu da se ne žalosti
I za milost, kad kažeš "budi", i bude
Pa da se život vrati..., da se život vrati

Sarajevo
Ništa ove jeseni
Osim rata koji odjekuje zastrašujućom tišinom
I tvoji šunjajući koraci za komadom kruha

Zar nema očiju za ova sela
Nije li vrijeme da duša kaže Allaahu akbar!
I za ljude da shvate šta se zbilo
Pa da se život vrati..., da se život vrati

Sarajevo
Ništa osim riječi
Koje kazuju mir, a znače gomilu toga
Uključujući i hod po golubijim jajima

Zar nije moguće svladat ovu napetost
Zar nije vrijeme da se duša probudi
Možda će vatra obasjati cestu
Pa da se život vrati..., da se život vrati